

**Головам первинних
профспілкових організацій
профспілковому активу України**

Про загрозу існуванню профспілок

В останні дні грудня 2019 року у Верховній Раді України зареєстровано низку законопроектів, які мають на меті ущемити трудові права працівників, надавши необмежені переваги роботодавцю, а також несуть загрозу самому існуванню профспілок, їхніх організацій та профспілкових об'єднань.

Їхніми авторами є народні депутати від партії «Слуга народу», зокрема Третьякова Г.М. – голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Так, законопроектом від 27.12.2019 № 2681 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань діяльності професійних спілок)» пропонується внести зміни до деяких статей Кодексу законів про працю України та Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Вони, за поясненням авторів, мають впорядкувати діяльність профспілок, а насправді – зруйнувати їх.

Наводимо деякі кричущі нововведення, про які має знати профспілковий актив України.

Щодо змін до Кодексу законів про працю України

Його пропонується доповнити статтею **247-1** про Контрольні комісії, які утворюються у профспілках та об'єднаннях профспілок.

Аналогічною нормою доповнюється і Закон про профспілки, де у статті **16 -1** наводяться повноваження контрольної комісії.

Автори законопроекту не беруть до уваги, що в усіх профспілкових організаціях та профоб'єднаннях уже давно існують контрольно-ревізійні комісії. І вони насправді здійснюють контроль за виконанням виборним профспілковим органом своїх повноважень, визначених статутними документами та контроль за цільовим використанням профспілкових коштів, здійснюючі перевірки. Це підтверджено і **статтею 34** Профспілкового Закону про те, що фінансовий контроль за надходженням та витрачанням коштів профспілок та їх об'єднань здійснюють контрольно-ревізійні органи, обрані відповідно до статутів (положень) профспілок, їх профоб'єднань.

Водночас, дивними виглядають запропоновані авторами законопроекту положення цих статей про те, що в профоб'єднаннях Контрольна комісія має складатися за квотою з усіх профспілок, що входять до профоб'єднання (*це занадто велика її чисельність і тому її робота буде неефективною*) або про те, що до її роботи можуть залучатися не члени профспілок.

Крім того, автори законопроекту пропонують надати цій комісії ще й повноваження перевірки членів профспілок на дотримання ними вимог діючого законодавства (незрозуміло якого), колдоговорів і угод.

Автори законопроекту забувають про те, що профспілки є самоврядними організаціями і повноваження її виборних органів має регулюватися їхніми статутами (положеннями), а члени профспілки мають виконувати лише статут.

Стаття 249 КЗпП у запропонованій редакції щодо виключення із зобов'язань власника надавати безоплатно приміщення для роботи виборного профспілкового органу підприємства чи утримувати за заявами членів профспілки внески із їхньої зарплати *засвідчує про бажання скасувати механізм сприяння діяльності профспілок, позбавлення їх фінансової незалежності та витіснення із підприємства.*

Щодо змін до Закону «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»

Стаття 1. Обмежується право тих, хто працює у не чисельних закладах та підприємствах або навчається бути членами профспілки. Нею регламентовано, що профспілкова організація має бути чисельність не менше 10 осіб. Вводиться норма про те, що на одному підприємстві не може бути більше 2-х первинних профспілкових організацій.

Незрозуміло чому не можуть бути членами профспілки працівники малих підприємств чи установ? Це їхнє конституційне право.

Стаття 11. Дозволяє утворювати місцеву профспілку із трьох первинних профспілкових організацій в об'єднаній територіальній громаді.

Це несе загрозу руйнуванню галузевого принципу побудови профспілок, які нині діють в територіальній громаді.

Стаття 13. Скасовується норма про сприяння держави у встановленні відносин профспілок із роботодавцями та сприяння навчанню профспілкових кадрів. Крім того, у статті 41 цього законопроекту скасовується право на 6 к.д. додаткової відпустки для профспілкового навчання.

Це порушує законні права профспілок і гарантії їх незалежності

Стаття 20.

Обмежує права керівного складу підприємства (без будь-якого переліку) входити до складу профспілки, інакше вона втрачає право представляти інтереси працівників підприємства.

Це позбавляє законних прав на членство у профспілці для значної кількості працівників підприємства, яке має регулюватись нормами статутів.

Статті 21 та 22.

Виключає пропозиції та думки профспілок до проектів нормативно-правових актів держави з регулювання трудових, соціальних і економічних відносин.

Скасовує право профспілок вносити пропозиції щодо заходів, пов'язаних з вивільненням працівників.

(Це порушення прав профспілок на представлення інтересів членів профспілок).

Статтею 28. скасовується право на отримання інформації з питань трудових відносин та господарської діяльності підприємств.

(Це порушення прав профспілок на захист інтересів членів профспілок).

Стаття 41. значно обмежує гарантії прав працівників підприємств, обраних до складу профспілкових органів.

Зокрема, їх можна притягти до дисциплінарної відповідальності, а керівника профспілкового органу звільнити без згоди на це вищого виборного органу, відсутні гарантії щодо неможливості звільнення протягом року після закінчення повноважень члена виборного профспілкового органу та надання йому попередньої роботи, скасовується 6 днів додаткової відпустки на час профспілкового навчання.

Статті 42, 43, 44 щодо обов'язковості роботодавця створювати умови для діяльності профспілок та для ведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи

Цими статтями автори законопроекту позбавляють профкоми підприємств, установ, організацій права на безоплатне приміщення для роботи, проведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи серед працівників, а роботодавець не зобов'язаний утримувати за заявами спілчан членські внески, а також перераховувати своїм первинним профспілковим організаціям кошти (0,3 відсотка) на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу.

Скасування цих норм перетворює обов'язки роботодавця на декларативні.

Прикінцеві Положення цього законопроекту доповнено статтею 2-1 про те, що *майно профспілок, їх об'єднань колишнього Союзу РСР і УРСР, розташоване на території України та яке станом на 24 серпня 1991 року перебувало у їх віданні, володінні та /або користуванні є державним майном.*

Порядок відчуження, передачі у користування такого майна визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України.

Такі нововведення у законодавстві щодо відбирання державою майна у профспілок порушують принципи незалежності профспілок, визначені конвенціями Міжнародної організації праці, які ратифіковані Україною.

Закликаємо профспілкові організації України стати на захист конституційних працівників та законних прав профспілок.

Федерація профспілок України